

Gyulafehérvári Hírlap

POLITIKAI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőség: Alvinczi utca 7. Telefonsz. 15,
hova a lap szellemi részét illető közlemények
küldendők.
A lap előfizetési ára: Negyedévre 3 Kor. Félévre 5 K.
Egész évre 8 K. Egy szám ára 20 fill.

Felölős szerkesztő:
DR. VIZSOLYI MANÓ.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomdája,
hova a lap hirdetési részét illető közlemények
küldendők.
A hirdetések közlési díja megállapodás szerint.
Nyílttér sora 50 fillér.

Az új főispán útja.

(V. M.) Az a program-vázlat, mely báró Bánffy Kazimir alkairól az installáló megyegyűlésen elhangzott, határozottan rokonszenvessé teszi Alsófehér új főispánját vármegyéje közönsége előtt. Báró Bánffy Kazimir nagynevű atyjához méltó fiúnak mutatkozott. A liberális, sőt demokratikus eszmék mély átérzése, a magyar haza rajongó szeretete, a mások bajával együttérző jószívűsége mind olyan tulajdonok, melyeket Magyarország áldottlelkű nagy államférfiától atyai örökségbe kapott új főispánunk, aki ez értékes atyai just nemcsak el nem tékozolta, de hiven megörizte, sőt egyéni hajlamaival és szorgalmával gyarapítani igyekezett. Alsófehér közönsége régóta tisztában van báró Bánffy Kazimir becsülésre méltó egyéniségével. Hiszen ő kevés híján három évtizede áll a vármegye szolgálatában. Ebben találja magyarázatát az a közmegnyugvás és osztatlan helyeslés, mellyel az egész megye kivétel nélküli közvéleménye báró Bánffy Kazimir főispáni kinevezését fogadta. Mert az új főispán ama kivételes karakterek egyike, kiknek egyénisége teljes összhangban áll politikai, sőt világnézeti hitvallásával.

Ime, politikai religiójának mindjárt első kimondott tétele a választójog széleskörű kiterjesztése! Az új főispán ezt a reformot a háborus viszonyok követelményének tekinti. Nyitott szemekre valló és a korjelenségek éber figyelését tanúsító meggyőződés ez, melyet azonban nem erőszakkal minden fék és korlátozás nélkül szabadjára, hanem odaállítja határhozául a magyar nemzetállam soha figyelmen kívül nem hagyható szempontjait. A magyar nemzetállamot magyar-nak akarja tudni és látni Bánffy Dezső fia! A hazának legyen egyformán kedves és javaiban egyenlően részesi ett minden állampolgára, de viszont minden állampolgár hazájához egyformán hű gyermek legyen! Ez a Bánffy Kazimir báró demokráciája és sovinizmusa! Valóságos „aurea mediocritas“, melyet csak dicsérni lehet s gáncsolni lehetlenség.

És ezt a tiszta és valójában csak a nemzeti öntudatra szorítkozó sovinizmust nem téríti ki egészséges középutjáról az a további politikai hittétel, mely a nemzetiségi iskolák szemmel-tartásának szükségességét hirdeti. Hiszen báró Bánffy Kazimir nem akarja megakadályozni, vagy akárcsak háborítani is a nemzetiségek kulturmunkáját. Csak azt óhajtja, hogy a kultúra örve alatt ne a nemzetiségi gyűlölet szítói melengessék a maguk kigyó-fiókáit. Ennyit pedig minden állam elvárhat és ha élni akar: el is kell, hogy várjon szuverén hatalmának valamennyi alattvalójától. Ebben tehát nincs hiba! Az elv jó, egészséges és tiszta, mint a sziklafodorokon átsűrődött forrás kristályvize. Legfeljebb a kiviteli mód az, amiben talán itten nem értünk mindenben egyet új főispánunkkal. Mi tovább megyünk egy lépéssel. Nekünk nem a kellően ellenőrzött „nemzetiségi“ iskolák kellenek, hanem a magyar állami iskolák.

A háborus sebek gyógyítását is szóba hozta a főispáni program-vázlat. Ez ennek a program-vázlatnak legideálisabb pontja. Nem beérni a párfilléres segély-flastrommal, hanem komoly irtadni a vérző, sőt gennyedő sebekre! Milyen nemes, milyen humánus, milyen filantróp és egyben, milyen hazafias feladat!...

Még egy pontja van a főispáni program-vázlatnak, mely mellett nem mehetünk el szó nélkül: — a jó közigazgatás. Aki három évtizedet töltött el a magyar megyei közigazgatás szolgálatában, aki a munkakör legalsó lépcsőfokán kezdte s úgy haladt fel fokról-fokra, az összes közbeeső hivatalstációkon keresztül, az legjobban tudja, hogy mennyire elodáztatott állami szükséglet a jó közigazgatás.

Mindezzel végeztünk volna a főispáni program-nyilatkozattal, mely bár meglehetősen sokatmondó, mégis szükséges. Talán vannak, akiket meglepett, sőt talán olyanok is akadnak, akiknek szemében hiba ez a szüksézség. Mi nem valljuk

ez álláspontok egyikét se. Mert mi ismerjük báró Bánffy Kazimirt annyira, hogy tisztában lehessünk azzal, hogy ő nem a szavak, hanem inkább a tettek embere, aki nem ambicionálja koturnusos, teatralis pózban az olykor színes, de mindig tartalmatlan frázisok puffogatását. Háromévtizedes, szorgalmas és változatos hivatali munka szinte irtózik az ilyen szóröppentyűktől, mint ahogy mi is a magras nem a virágra helyezzük a súlyt. Tetteket és nem szavakat kérünk és várunk tehát a főispántól, aki nyilván ki fogja elégíteni ezt a várakozásunkat.

Mi e szerint őszintén ki tudunk békülni a főispán ur szófukarságával. Mégis, elmondott szavain kívül szerettünk volna tőle még valamit hallani. Szerettük volna, ha kifejezésre juttatja azt a meggyőződést, hogy a politikai ellentéteknek a társadalmi életbe való átvitelét helyteleníti. Báró Bánffy Kazimirt ismerve, lehetetlennek tartjuk, hogy ő ezt az eléggé nem kárhoztatható, disszonanciát keltő eljárást kerülendőnek ne tartsa. Miért maradt hát akkor ki ez a nagyon fontos passzus iránytjelző szavaiból? Hiszen a tájékoztató szavak alkalmasak lettek volna éles társadalmi ellentétek hön óhajtott elsimításának nemes útját egyengetni s amíg egyrészt megnyugvást keltettek, másrészt direktívát mutattak volna azoknak, akik az ilyen ellenségeskedések tüzet iparszerűen szítják s igen gyümölcsöző tanként azt hirdetik, hogy az ellenfél ellenség is. Kétségtelen bizonyítékunk van rá, hogy új főispánunk igen távol áll az ilyen eléggé meg nem róható gondolkodástól. Ő ki tudott és minden biznnyal ki is fog jönni ellenfeleivel, akiktől amúgy is szimpatikus személyét pillanatra se feltjük. Amitől inkább kell óvakodnia s amiben könnyen lehet — mint minden egyenes, őszinte és jószívű ember — kissé könnyen hívő: az az albarátok serege. Vigyázzon a „barátai“-ra! Nem mind arany, ami sárga! A napraforgóvirág uton-utfélen s igen könnyen megterem! Különböztetnie kell azok között,

akik benne az ember — s azok között, akik benne a főispánt tisztelik. Erős egyéniségét meg kell őriznie s nem szabad, hogy a mások álcázott törekvéseivel befolyásolni engedje magát. Haladjon a maga esze és szíve szerint választott s programjával már meg is mutatott

uton, mely messzire vezet a szépszavú bizelgők selmahadától, de mindenütt egyúttalad a vármegye igaz közvéleményének elismerésével és rokonérzésével.

Ez az az út, mely báró Bánffy Kazimir főispáni ténykedése számára „igazságot és életet” jelent.

Installáló megyegyűlés Nagyenyeden.

Belktatták az új főispánt. — Báró Bánffy Kazimir főispáni programja. — A törvényhatósági bizottság jegyzőkönyvileg öröközte meg Szász József távozó főispán érdemeit. — Osztatlan szimpátia báró Bánffy iránt. — Küldöttségek tisztelgése.

Szép és meleg ünnepségnek volt színhe-lye a nagyenyedi Rákóczy-stilben épített vármegyeháza múlt hó 27-én. Alsófehérvármegye-
nek törvényhatósági bizottsága sietett beiktatni báró Bánffy Kazimirt, az ujonnan kinevezett főispánját. Az a melegség s az az osztatlan érdeklődés, melynek az installáló közgyűlés értékes bizonyítéka, annak az általános helyeslésnek volt külső kifejezése, amelylyel egész vármegyénk báró Bánffy Kazimirként vármegyénk főispáni székébe való ültetését fogadta. Az a három évtized, amelyet az új főispán megyénk szolgálatában eltöltött, nemcsak ismertté, de tiszteltté és rokonszenvenssé is teszi egyéniségét, s ebben van magyarázata annak, hogy főispáni kinevezése nemcsak elvárásaiban keltett örö-
möt, de szívesen fogadtatott azok részéről is, akik a báró urral ellentétes politikai táborban vannak. Mert a báró Bánffy Kazimir puritán-sága biztos záloga a neki talán idegen nézetek tiszteletben tartásának. Kétségtelen — magunk is így valljuk — hogy a rendszerváltozásnak nehéz átmenetét senki se lett volna alkalmasabb megkönnyíteni, mint báró Bánffy Kazimir, és éppen ezért benne látjuk mi is azt a legalkalmasabb egyént, akiben az új kormány a maga megyénkbeni bizalmi férfiát megtalálhatta.

Ezek az érzelmek és vélemények közbe-széd tárgyai voltak az utolsó hetekben s ebben leli magyarázatát az a teljes összhang, amely-lyel lezajlott a nagyon népes installáló gyűlés.

*

A törvényhatósági bizottság nevezetes közgyűlését Inczedy-Joksmann Ödön alispánhelyet-tes, vármegyei főjegyző nyitotta meg, aki izléses diszmagyarban és éljenzések közepette foglalta el az elnöki széket. Felhívására Zalányi Far-
kas másodfőjegyző előterjesztette az állandó vá-
lasztmány határozatát, mely azt indítványozta, hogy a távozó Szász József főispán érdemeit a törvényhatóság iktassa jegyzőkönyvbe, érde-
mekben gazdag főispáni ténykedéseinek hálás el-
ismerésül.

Ez indítványhoz Dr. Mayer Ödön ország-
gyűlési képviselő szökött hozzá és Szász József
érdemeit melegen méltatva, a maga részéről is
eljegadásra ajánlotta az állandó választmány
határozatát, mely egyhangulag ment határozatba.

Most Inczédi-Joksmann Ödön indítványt
terjeszt elő és proponálja, hogy gróf Teleky
Árvéd elnöklété alatt Márku gör. kel. kanonok,
Dr. Mayer Ödön orsz. gyűl. képviselő és Majláth
Ferencz püspöki jószágigazgató bizottsági tagok-
ból álló küldöttség hívja meg báró Bánffy Kazi-
mirt a vármegye ujonnan kinevezett főispánját,
kit a közgyűlés iktasson hivatalába.

Pár percczel később harsogó éljenzés kö-
zepette már fel is tűnik a közgyűlési teremben

báró Bánffy Kazimir diszmagyaros alakja s a
szűnni nem akaró órációk csillapultával a Za-
lányi másodfőjegyző olvasta esküt letette.

Az új főispán meghatottan köszöni meg a
meleg fogadtatást s hivatkozott 28 éves szolgál-
latára, melyet megyénkben töltött s amelyet a
gyakornokságon kezdett. Ebben és letett eskü-
jében van — úgy mond — programja és munka-
terve s éppen ezért csak pár pontot említ, mely
e munkatervnek irányjelző határvései.

A mai háborús időkben természetes, —
mondta báró Bánffy — hogy átalakulások tör-
ténnek és a király megértve az idők szavát, al-
kalmat ad, hogy az átalakulások a kormányzat-
ban is kifejezést nyerhessenek. Eszerint

*különösen sürgős feladat a választó
jog széleskörű kiterjesztése, azonban
a magyar nemzet által szerzett jogok
veszélyeztetése és a magyar nemzetál-
lam eszméjének károsodása nélkül.*

Programjának másik mérföldjelző köve a
háborús sebek gyógyítása. Különösen gondot
kíván fordítani a hadiárva nevelése és jövőjé-
nek biztosítására.

Már ebből a szempontból is kivételes
figyelemmel kívánja kísérni a népnevelést,
melynél igen fontosnak találja, hogy a nem
magyarajku iskolákban is a hazafias nevelés
biztosítottassék s ezért gondoskodni akar arról,
hogy az iskolákból izgatók és a nép félrevezet-
ői ki ne kerülhessenek.

Igyekezünk kell továbbá a közlekedési
utainkat szaporítani és azokat oly karban tar-
tani, hogy ezek minden körülmények között
használhatók legyenek.

A mező- és erdőgazdaság színvonalának
emelésére minden alkalmat igyekezzünk meg-
ragadni.

E mellett ne feledkezzünk meg az ipar-
ról és a kereskedelemről sem, hiszen ezek
az őstermelőknek kiegészítő részei és egyik sem
tudna a másik nélkül megélni és fejlődni.

Nem tartja szükségesnek, hogy a közigaz-
gatás megjavítására irányuló törekvéseiről
külön tegyen hitvallást, merthízen a már el-
mondottakban kifejezésre jutatta azt az elvét,
hogy a jó közigazgatást szükségesnek tartja. Hiszen
vázolt törekvését, csakis jó közigazgatás mel-
lett tudná megvalósítani.

A főispán beszédét többször szakította meg
az általános helyeslés, a beszéd végén pedig
elemi erővel tört ki az együttérzés tüntetése.

Most az üdvözlő beszédekre került sor. Az
első felszólaló Inczedy-Joksmann Ödön volt,
aki szívélyes, meleg hangon, hatásos szavakban
a megyei tisztviselők nevében üdvözölte az új
főispánt:

Óriási átalakulás előtt áll az ország. Fegy-
verek ropogása künn, politikai, társadalmi át-
alakulás benn, mikor e széket elfoglalja, kor-
mányzását megkezdi. Feszült várakozás minden
vonalon, a három éve tartó rettenetes világ-
háboruban férfi, asszony, gyermek kimerülve s
e viszonyok között báró Bánffy főispánna törté-
nt kinevezése valóságos oázis. És ez termé-
szetes, mert királyunk kegye és a kormány bi-
zalma olyan férfiut ért, ki közöttünk kezdte
pályáját és edzette meg erejét, ki előtt ismerete,
sek viszonyaink, helyzetünk, ismeri erőinket,
melyet együttes munkára készséggel ajánlunk
fel, s ismeri fogyatkozásainkat, melyeket pó-
tolni kell.

Mindeme tulajdonságok mellett fel van
vértelve az új főispán a vármegye kormány-
zására három olyan fegyverrel, melyek nélkül
a vállalkozás meddő volna s ezek: a tiszta lelki-
ismeret, a megfogadott királyhűség, s az ország
törvényeinek feltétlen megtartása és ember-
válogatás nélküli megtartatása. Kifejtendő hazafias
munkásságában maga mellett fogja találni min-
denütt e vármegye kipróbált tisztikarát, mellette
fogja találni a törvényhatósági bizottság minden
tagját s e vármegye minden lakóját vallás- és
nemzetiségi különbség nélkül.

Utána Gróf Majláth Gusztáv erdélyi me-
gyés püspök mondott magasszárnyalású beszé-
det.

Ezekben a nehéz, de tanulságos időkben
— ugymond — mikor hieim lelki erejének
növeléséhez a követendő és kimagasló példákat
keresem, melyekből megnyugvást meríteni, a
melyekre mint erős várra építeni lehet, első
sorban koronás királyunknak korát messze tul-
haladó bölcsessége, éles jövőbe-látása felé for-
dul tekintetem. De ilyen erőforrás vitéz kato-
náinknak a harctereken tanúsított önfeláldozó
hősies magatartása. Ilyen áldozatok után be kell
következnie egy jobb, boldogabb, tisztultabb
kornak. Amikor a vármegye tisztelt küldöttjein
végignézek, szemekből olvasom azt a meggyő-
ződést, hogy igazságos harcunkat befejezve,
mindnyájan egy szebb jövőnek pirkadását remé-
ljük. Első ízben jelenek meg husz év alatt
a vármegye közgyűlésén. A jövőben gyakrabban
fogunk itt találkozni, mert ezekben a történelmi
időkben mindenkinek részt kell venni tehetsége
szerint ott, ahol alkalom nyílik a haza javára dol-
gozni. Ez ünnepélyes alkalommal engedjék meg,
hogy három kérésemet ajánljam figyelmükbe. Az
első, amire mint főpásztor kérem, a vallásos élet-
nek megbecsülése. Mindig örülök, ha másvallásu
testvéreinkben össze, vallásos meggyőződést
látok. Ne egymás romjain keressünk érvénye-
sülést. A másik kérés nem magyarajku test-
véreinkhez szól. Évek óta ismerem, becsülöm
ezt a jó, igénytelen, vallásos és szorgalmas né-
pet. Arra kérem a jó Istent mindig: adjon e jó
népnek jó vezetőket, jó sugalmazókat, akiknek
segítségével ezek megtanulják a szép magyar
nyelvet s azok révén belekapcsolódjanak mind
szorosabban Szent István koronájának szelle-
mébe s igazi testvéreként tekintsek a magyart.
Ugyanazokban a jogokban kell, hogy ré-
szesítsük a nemmagyar ajku testvéreinket,
de egyet meg kell kívánnunk, hogy már
saját érdekükben is magyarul megtanulva
együtt érezzenek a nemzettel. A harmadik
kérés: adjon a jó Isten ennek a vármegyé-
nek és az egész országnak egész férfiakat, akik
mind a magánéletükben jellemesek, mind hiva-
talos működésükben igazságosak.

A főpásztori szavak után Zeyk Dániel fő-
rend, Alsófehér volt főispánjának tartalom-

gazdag szavai következtek: Jóllehet az új kormány s bizalmi férfinak politikailag ellenfele — mondá — br. Bánffy abban a reményben üdvözlö, hogy pártatlanságát megőrzi, igazságosan kormányoz és tiszteletben tartja a meggyőződés szabadságát.

Most gróf Teleki Árvéd üdvözölte — mint mondá: „a balpárt nevében” — az új főispánt, kit hosszú távollét után ismét eljöttem üdvözölni. Örömet fokozza, hogy ez akkor történik, amidőn a függetlenségi párt nagyobb súlyra jutott. Remélem, hogy mint talpig becsületes ember, mint a meggyőződés tisztelője, a választásoknál és az új választói jog megteremtése elősegítésében pártatlansággal fogsz eljárni s lehetővé teszed, hogy a vármegyében is az ország többségének véleménye szabadon megnyilvánulhasson.

Másodszor a Maros balparti része nevében üdvözöllek. A függetlenségi párt évtizedek óta sürgette Erdély határainak megerősítését. Sürgetésünkre az lett a válasz, hogy védelmi vonalunk Erdély sziklás kárpátai helyett a Maros balpartja lett, amit a híres német fővezér, Falkenhayn e rövid szóval jellemzett: Unsinn. Így ellennállás nélkül az ellenség kezébe került Erdély nagy része, lakosainak vagyona és élete.

Ezután dr. Roska Miklós gyulafehérvári polgármester mondotta el Gyulafehérvár közönsége nevében lelkes beszédét, bizton remélve, hogy br. Bánffy Kazimir, kit a modern, demokratikus irányú tiltott főispáni székbe, Alsófehérvármegyét, nemzetiségi testvéreinket munkatársainknak megnyerve, boldogabb jövő felé fogja vezetni. A szingazdag beszéd nagy hatást keltett.

Végül Márku kanonok román nyelvű s éppen azért kissé türelmetlenül hallgatott felszólalása következett s ezzel a bensőségteljes ünnepi közgyűlés véget ért.

*

Tizenhat küldöttség jelent meg br. Bánffy Kazimir új főispán előtt a főispáni fogadóteremben. 1. A vármegyei tisztikart dr. Inczédy-Joksmán Ödön h. alispán, 2. Maros-Torda vármegye és Marosvásárhely sz. kir. város küldöttségét Inczédy-Joksmán Nándor, Maros-Torda főispánja, 3. a róm. kath. egyházmegyei papságot és a nagyenyedi róm. kath. egyházközség képviselőit Zomora Dániel apátkanonok, 4. a nagyenyedi ref. egyházmegye és egyházközség küldöttségét Jancsó Lajos esperes, 5. a gör. kath. és gör. keleti papságot és híveket Pap Gáviella gör. kath. kanonok, 6. a nagyenyedi luth. egyházközség képviselőit Weinrich Frigyes lelkész, 7. a vármegyei izraelita hitközségek tagjait Fischer gyulafehérvári főrabbi, 8. a helybeli katonai tisztikart Juhász alezredes, 9. a gyulafehérvári kir. törvényszék és járásbírósként küldötteit Lázár Emil törv. elnök, 10. az állami tisztviselők, tanárok és tanítónők karát Uray László nagyenyedi fegyházigazgató, 11. a marosújvári és zalatnai főbányahivatal küldöttségét Szabó Albert főbányatanácsos, 12. a Bethlen-kollégium előjáróságát, tanári karát és gazdasági tisztviselőit Gáspár János kollég. főgondnok, 13. a vármegye városainak képviselőit Incze Antal abrudbányai polgármester, 14. a jegyzői kart dr. Inczédy-Joksmán Ödön, mint az Alsófehérvármegye jegyzői karának elnöke, 15. a nagyenyedi és vidéki függetlenségi körök s a többi kormánytámogató pártok tagjait Fogarasi Albert pártelnök és 16. a nagyenyedi ipartestületet Balla ipartestületi elnök vezette.

Az új főispán mindegyik tisztelő kül-

döttség szónokának beszédére keresetlen természetességgel és több ízben meghatva válaszolt. Különösen megindult, mikor a vármegyei tisztikar a példátlanul jószívű egykori alispánjától bucsuzott, és mikor a nagyenyedi és vidéki függetlenségi körök sorában br. Kemény Árpád, gróf Teleki Árvéd, báró Kemény Simon párttagokat megpillantva, könnyes szemmel vallotta meg, hogy ő is szíve mélyében őrzi a függetlenség vágyát és eszméjét. Nagyon szép és fontos a nagyszámu román küldöttséghez intézett válasza, melyben a haza szeretetére buzdítva ígérte szellemi és anyagi jólétök elősegítését, abban a reményben, hogy minél jobb körülmények közé jutnak, annál inkább fogják szeretni a magyar hazát.

*

Az új főispán életrajzi adatai:

Báró Bánffy Kazimir, a néhai nagy magyar államférfi, br. Bánffy Dezső idősebb fia, született 1866-ban Apanagyfalun, Szolnokdombokamegyében. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után 1889 őszén kezdve, 28 éves korában vármegyei közigazgatási pályára lép, amelyen minden protekció, minden ugrás nélkül szorgalmas munkássága alapján haladt fokról-fokra.

1889-ben közg. gyakornok, 1890-ben szolgabíró, 1896-ban III.-ik, 97-ben II.-ik, 1900-ban I.-ső aljegyző, 1901-ben az ált. tisztújításon főjegyző, majd 1907. decemberében a br. Kemény Árpád főispánsága alatt tartott emlékeztető tisztújítás alkalmából alispán lesz. Alispánsága tizedik évében 1917. július 7-én IV. Károly király Alsófehérvármegye főispánjává nevezte ki. A református egyházi életben is sok megtiszteltetés éri: először a széki egyházmegyéből egyházkerületi képviselő, majd a szebeniben gondnok, főgondnok, a nagyenyedi Bethlen-kollégium gondnoka, utjabban pedig a nagyenyedi egyházmegye főgondnoka.

*

Városunkból az installáló közgyűlésen a következők vettek részt:

Gróf Mailáth G. Károly, Lázár Emil, Majláth Ferencz, dr. Mayer Ödön, Dániel Imre, Ávéd Jákó, Glück Adolf, Balázs Ferencz, Zomora Dániel, dr. Roska Miklós, dr. Kratochvil Ferencz, Ujházy Béla, Korbuly Elemér, Nagymihály Ferencz, Daubrovsky Gyula, Tallos Emil, Szőke Benedek, Molnár Samu, dr. Sándor Jenő, Molnár János, Krizsevszky Géza, dr. Fried Ármán, Fuchs Nándor, Kelen Henrik, Szalánczy László és családja, Jónás Gyula és fia Ernő, Utry János és neje, Korinszky Győző, Takács Vilmos, Altman Gyula, dr. Náthán Bernát, dr. Gál Béla, Deutsch Manó, Kolbázi János, Tekuleszku János, Löw Emil, Csécskedy József, Sándor Imre káplán, Weinstein Simon, dr. Kontz Viktor, Urbán Gyula, Klein Miksa, König Sándor, Kertész Lajos, Fischer Sándor, Tihanyi Antal, Öelberg Ottó, Öelberg Ernő, Lobstein Izidor, Czirlea Peter, Ruszán Flórián, Leskó György, Mihály Illés, Angyal János, Haraly Béla, Lázár Gábor, dr. Demény Henrik, Weinfeld Mór, Róth Dániel, Metter Gyula, Petrás Ferencz, Fábian Gyula, Balló Kálmán, dr. Deutsch Mór, dr. Hartenbaum Simon, Meisel Jenő, Zlamál Ágoston, Bucsy Ákos, Glück Rezső, dr. Baruch Hugó, Baruch Jenő.

Fizessen elő a Gyulafehérvári Hírlapra!

HIREK.

— **Emlékezzünk hőseinkről!** Ma, f. év augusztus hó 1.-én, két éve, hogy az ivangorodi dicsőséges roham alkalmával Roska Jákó II. éves erdőmérnök tanfolyam hallgató, néhai Roska József ny. rendőrfőkapitány és neje sz. Csiki Rózsalia legifjabb fia, Dr. Roska Miklós polgármester testvéröccse, a cs. és kir. 50. gyalogezred zászlósa, 19 éves korában oly forrón szeretett hazájáért hősi halált halt. Azidőben lapunk szünetelvén, szomorú kötelességünknek tartjuk, hogy az ifju hős emlékének most, a jelen évforduló alkalmából szenteljünk néhány sort. Roska Jákó, aki kötelességtudásával és szimpatikus modorával feljebbvalói elismerését és becsülését, s mindazoknak, kik ismerték, szeretetét érdemelte ki, 1915. május 2.-án a X. menetzászlóaljjal indult az északi harctérre, ahol megérkeztek már javában tomboltak a gorlicei áttörést követő diadalmas ütközetek, melyekben hősi elszántsággal vett részt az ifju zászlós. 1915. július utolsó napjaiban Ivangorod kemény falai alá érkeztek diadalmas hadaink, közöttük az 50. gyalogezred is, melynek dicsőséges rohamát augusztus elsejei jelentésében Hőfer külön kiemelte, s amely roham hadaink birtokába juttatta a Visztula-menti hatalmas erődöt — s azután rövidesen megjött a tragikus hír, hogy Roska Jákó, aki igaz magyar lelkesedéssel és hősi elszántsággal szakasza élén az első között hatolt be az ellenséges védművekbe, gépfegyvergolyótól találva, hősi halált halt. Az ifju hőst akkor ideiglenesen Kosjenitzében hantolták el, ahonnan családja hazahozatta és — minő tragikum! — váratlanul elhunyt édesatyja temetését követő napon, 1915. december hó 18.-án városunk társadalmának osztatlan részvéte mellett a helybeli köztemetőben helyezték örök pihenőre. Temetésén megjelent a főgimnázium tanárikara és tanulóifjúsága is, kiknek nevében Riszner Ödön főgim. tanár bucsuztatta el az arany vitézségi éremmel és a német hadi érdemjellel kitüntetett ifju hősi halottat.

— **A befőzésre szükséges ozukrunkat** kiutalta végre a Közélelmezési Hivatal, de nines benne sok köszönet, mert a kiutalás fellette szükmarku. Befőzési célokra ugyanis az egész vármegye 50 mm. cukrot kapott s ezt a mennyiséget az alispán kezéhez utalták ki, a ki hivatott lesz ezt a nagyon kis mennyiséget a vármegye egész területére elosztani. Valóban egész osztóművészet szükséges ahhoz, hogy ebből a mákszemnyi cukorból valamieske mindenkinek juthasson. Hiszen tudvalevő, hogy a befőzés nagyon sok cukrot igényel. Furcsa fogalmak lehetnek vármegyénkről és a befőzésről annak, aki egész Alsófehér — bár redukált, háborus — befőzési cukorszükségletét 50 mm. cukorral gondolja kielégíthetni.

— **Építkezés.** A Hunyady-tér és Koronatecza sarkán, az Erzsébet-szálloda melletti telkére Glück Rudolf emeletes ház építésére kért engedélyt. A tervezett épület emeletén az Erzsébet-szálló új vendégszobái nyernek elhelyezést, míg földszintén üzlethelyiségek lesznek. Örömmel regisztráljuk ezt az építkezést, mert ezzel főterünknek egyik szomszédító izléstelensége tűnik el s a jobb sorsra érdemes és értékes helyen fekvő terület megfelelő felépítményhez jut. De ettől eltekintve, azért is jól esik a térvbevett építkezés, mert ez városunk fejlődését jelenti, melyet csak akkor tudunk kellően méltányolni, ha tekintetbe vesszük, hogy a háboru előtti időben és az utóbbi évek folyamán, fehér

holló számba ment, ha egy-egy házat felépítettek. Annál méltánylást érdemlőbb az építkezés most, a világháború immár negyedik esztendőjében.

— **A város leszállíttatja a tűzifát.** Illetékes helyről azt az értesítést kaptuk, hogy a város az erdejében kitermelt tűzifát leszállíttatja a város belterületére. E tényről annál szívesebben regisztráljuk, mert ezzel egyik közleményünkben kifejtett óhajunk teljesül. Ugyanakkor informálva, hogy ezidőszereint és a gazdasági munka szezonját figyelembe véve, 15 fuvar szállítja állandóan az erdőről a város belterületére a kitermelt tűzifát, melyből elsősorban a hatóságok és közintézmények szükséglete nyerhet kielégítést. A gazdasági munka csökkenésével a fuvarok száma emelkedni fog s akkor sor kerül arra is, hogy a magánosok tűzifaszükséglete lefedezhető legyen. A fuvarozást előfogatokkal végzik s városunk ígéretet nyert a vármegyétől arra, hogy az intenzívebb fuvarozás elvégzéséhez a vármegye más községek területéről fog előfogatokat kirendelni.

— **Sok a hadiárva.** Illetékes helyről azt a szomorú értesítést kaptuk, hogy városunk hadiárvaainak száma napról-napra nő. Az elmúlt hó folyamán hadiárvaink száma egyszerre 15-el szaporodott s teljes létszámuk most már megközelíti a 40-et.

— **Adakozás.** Angyél Mihályné, gyulafehérvári lakos, a hadban elesettek özvegyei és árvái alapja javára 51 K 81 f.-t adományozott, melyet polgármesterünk kezéhez juttatott el.

— **A julius havi cukorkát** a rendes havi 1 waggon mennyiségben a hatvani cukorgyártól kiutalta a Közélelmezési Hivatal. A tanács megtette a szükséges lépéseket az iránt, hogy a cukor kellő időben megérkezhesse és a közönség rendelkezésére állhasson.

— **Fuchs Nándor 5000 koronát adott a hadiárvaiknak.** A nemesszivű adozatkészség ritkaság bizonyítékát szolgáltatva Fuchs Nándor helybeni nagykereskedő, a Ferencz-József-rend lovagja. Fuchs a napokban (egy korábbi ígéretét beváltandó) 5000 koronát juttatott polgármesterünkhöz a hadban elesettek özvegyei és árvái javára. A követésre méltó nemes cselekedet társadalmunk osztatlan elismerését érdemli ki. A nyújtott magas adománnyal hadiárvaalaprunk most már megközelíti az 50,000 koronát.

— **Körözés.** Szócs János helybeni Traján-utcai lakos udvarára két fiatal liba tévedt be, melyet beszolgáltatott a rendőrségnek. Jogos tulajdonosa átveheti a városházán.

— **Gabona-beszerzés.** A miniszterium rendelkezik a gabona beszerzésére és eszerint mindenki, aki nem termelő, vagy akinek házi-szükségletét saját termése nem fedezi, mindaddig, míg az átvevő bizottság a község területén működését meg nem kezdi, legkésőbb azonban 1917. október hó 15-ig a községi előjáróság vagy polgármester által kiállított igazolvány alapján jogosítva van szükségletét ugyanazon község területén belül beszerezni. — A buza ára 50 kor., a rózsé és kétszerese 48 kor., az árpáé 45 kor., a zabé 44 kor., a kölesé 46 korona métermázsánként.

— **Cukorkontingensünk felemelése.** A Közélelmezési Hivatal városunk közönségének egy havi cukorszükségletét egy waggonban szabta meg, ami természetesen a cukorszükségletnek csak redukált fedezését jelenti. Nagy takarékosággal és egészen háborús táplálkozási viszonyok között valahogyan ezideig még ki tudtunk jönni ezzel az egy waggon cukorral,

azonban a nagyszabású katonai parancsnokság megtiltotta az egyes tartalékkeretek gazdasági hivatalainak a liszt és cukor közvetlen beszerzését és e tekintetben őket a hatósági ellátásra utalta. Így most már a városunkban állomásozó katonaság cukorszükségletéről is a hatóságnak kell gondoskodnia, vagyis más szóval: az egy waggon cukorból a katonaságnak is juttatni kell. Ez a szükséglet, illetve a fogyasztók számára tetemes emelkedését jelenti s azt eredményezte, hogy az egy waggonban megszabott havikontingens többé egyáltalán nem fedezheti városunk cukorszükségletét. Ez arra indította a tanácsot, hogy a Közélelmezési Hivataltól cukorkontingensünk felemelését kérje, amelynek érdekében átiratot intézett az alispánhoz is, hogy a Közélelmezési Hivatalnál a város cukorkontingensének felemelése iránt közrehasson. A beadvány kifejti, hogy környékünk bőségesen el van látva cukorral, ami megkönnyíti Gyulafehérvár kellő mennyiségű cukorral való ellátását.

— **A lábbadomók hangversenye.** Hétfőn délután — e héten is — valóságos népvándorlás indult a vár felé. Ha az ember ezt a közfelfűtést keltő népvándorlást látta, önkéntelenül is feltette a kérdést: vajon hova igyekszik ez a sok asszony és leány? Biz ezek mind a 46-osok rendes hétfői kabarejára siettek. Még korán van, de a tisztikaszinó nagyterme már színültig megtelt Gyulafehérvár színe-javával mégis egyre özlött a közönség. Betolakszom magam is egy iczi-piczi helyre, nagy meglepetéssel hálálkodva, hogy legalább fellábon megállhatok, mert mindkettőnek egyszerre már nem jut hely. Pontban hat órakor megjelenik egy kedves, frakkos alak s köszönti a közönséget. Ugyan ki ez? Hiszen a műsoron a zené, a közkedveltségnek örvendő Fehér Lacié az első szám? — De nemsokáig kell gondolkodni, a frakkos ur csakhamar bejelenti, hogy ő a konferansziés nyomban fényesen vezeti be az egész előadást. Az egyes számok kitűnőek. Mély hatást kelt Vorak József szavalata és sok tapsot arat Reinfeld Alicea sikkes táncza. Czimbri Gyula énekével és ügyes dzsiggelésével arat tapsokat, míg Hunyady János nagyon szép hangjával ragadja el a közönséget. A sláger és az est fénypontja most következik: a szép Ligetiné és a kedves Higany — pardon: Hudacsek — hadnagy együttes száma. Hogy a kis „Friczi” — amint általában becéző néven hívják Gyulafehérvárt — köztudomás szerint is elsőrangú tánczos, ezt mindenki tudja régen, de hogy percekig olyan mesésül tudjon élettelenül egy helyben állani, annak csak a hétfő esti kabarén adta bizonyítékát. A közönség szerette volna még egyszer látni a művészi jelenetet, amely azonban tulon-tul fárasztó, de „Friczi” hadnagy ur megígérte, hogy jövő héten kedvébe jár a közönségnek és megismétli nagyon-nagysikerű számát. A jövő hétfőn tehát újra népvándorlás indul a várbeli tisztikaszinó felé, amelyet bizonyára még növelni fog az a hír, hogy az Adler-kisasszony és az Otta-kisasszonkák, kik az előképekben bájoságukkal frenetikus tapsra ragadták a közönséget, a jövő hétfőn újra előképekben fognak szerepelni. (Beküldetett.)

— **Főispáni hivatalok átadása.** Szász József volt főispán Alsó-Fehér vármegye főispáni hivatalát múlt hó 13-án br. Bánffy Kazimir főispánnak és Maros-Torda vármegye főispáni hivatalát múlt hó 17-én Inczédy-Joksmann Nándor főispánnak átadta.

— **Alsó-Fehér vármegye állategészségügye.** Lépfene: alvinczi Marocsüged: ba-

lázsfalvi Szászcsanád: magyarigeni Sárd; nagyenyedi Fugad p.; tövisi Obrázsa l. Veszétség: alvinczi Alvincz. Rühkór: balászfalvi Kisbalászfalva ló, Monora t. ló. Sertéspestis: balászfalvi Alsókarácsonfalva 10 u., Balászfalva 14 u., Csufud 14 u., Kisbalászfalva 10 u., Sorostély 20 u., Szákástóhat 11 u., Székásveresegyháza 11.; kisenyedi alamor t.; nagyenyedi Magyarapád 3 u.; tövisi Tövis 3 u.

— **Adomány.** Bárány Bárány főispáni beiktatása alkalmával 500 koronát adományozott a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör céljaira.

— **A pénzügyminiszter Marosujváron.** Dr. Grätz Gusztáv pénzügyminiszter f. hó 24-én Marosujváron volt, ahol megtekintette a szódagyárt és sóbányahivatalt. — Szállva sógoránál, dr. Jancsó Ödön bányafőorvosnál volt.

— **Marostorda és Marosvásárhely ujonnan kinevezett főispánjának Inczédy-Joksmann Nándor beiktatási ünnepélyén** vármegyénk, mint szomszédos vármegye és amaszoros kötelek folytán, mely főjegyzőnk a marostordai új főispánhoz köti, képviseltette magát. A beiktatási ünnepély folyó hó 30-án ment végbe úgy Marostorda, mint a szomszédos vármegyék nagy érdeklődése mellett. A beiktatási ünnepélyen vármegyénket Inczédy-Joksmann Ödön vármegyei főjegyző, Dr. Roska Miklós polgármester és Pongrácz Géza kir. tanácsos, alvinczi főszolgabíró képviselték. Maros-Torda új főispánja gyulafehérvári születésű, ahol sok jó ismerőse és barátja lakik, akiknek körében kinevezése őszinte örömet keltett.

— **A legutóbbi országos vásár eredményéről** most jutottak az adatok szerkesztőségünkhöz. Ez adatok arról tanuskodnak, hogy a kirakodó vásár meglehetősen néptelen és gyenge volt, aminek részint az áruhiány és a nagy drágaság, másrészt pedig az az oka, hogy a vásár javadolog idejére esett és így csak azok kerestek fel, akiknek ez mulhatatlanul szükséges volt. A baromvásár éppen a most mondott okokból viszont meglehetősen nagy felhajtást mutat. Felhajtott 247 darab sertés, 298 ló és 8972 drb szarvasmarha. Eladásra került 114 drb. sertés, 108 ló és 1152 drb szarvasmarha. A sertésárak 10%-os esést mutattak. Átlag 4 K 80 f.-t. fizettek kilógrammonként. A ló ára még mindig meglehetősen magas. A legrosszabb gebéért is 500 K-t fizettek s az átlagos ár elérte a 2600 K-t. A marha ára 30%-kal esett. Kilógrammonként 3 K 80 f és 4 K 10 f között váltakozott. Különösnek tartjuk, hogy a sertés ár 10%-os és a marha árának 30%-os esése és utóbbinál a keresletnél aránytalanul nagyobb kínálat dacára a husarak még mindig az elért igen magas régiókban honolnak és leszállításukban hatóságaink eddig semmi intézkedést se tettek.

— **Hirtelen haláloset a Havasvidéki fatelepén.** Csóra János 52 éves abrudfalva — szelistei lakos, ki a Havasvidéki fatelepén dolgozott, gyanus körülmények között hirtelen rosszul lett. Mindjárt beszállították az abrudbányai kórházba, de már nem lehetett megmenteni. Halálát vagy mérgező gomba, vagy a dohány helyett pipált valamely mérgező burján okozta, mert mérgezési tünetek mutatkoztak rajta.

— **A Hungária gazdát oserélt.** A Hungária Vass Béla és Renglovich János kávé-sok személyében új bérlőket kapott. Az új bérlők — információink szerint — hosszú éveket át az ország nagyobb városaiban működtek hasonló szakmában, ami előre garanciát nyújt

arra, hogy a Hungária jelenlegi bérlői kezében újra régi nivójára fog emelkedni.

— **A Zsófia gyermekszanatorium részére** a városi végrehajtók: Beer, Török és Jakab 168 K 20 f-t. gyűjtöttek és nemes buzgalmuk eredményét beszolgáltatták polgármesterünknek.

— **Az Uránia heti műsora.** Csütörtökön, f. hó 2-án színre kerül: „Vampyrette”, dráma 3 felvonásban. A főszerepben Wanda Treumanns és Viggo Larsau. „Benjamin karrierje”, vigjáték 4 felvonásban. Vasárnap, folyó hó 5-én: „Ibolyafaló”, színmű 3 felvonásban. „Rilandy pályamester”, dráma 3 felvonásban. „Egy télikabát regénye”, vigjáték 3 felvonásban. — Itt említjük meg, hogy Gollmann az ellopott gép helyébe már beszerzett s vasárnap üzembe hozott egy kitűnően működő új vetítógépet, úgy hogy most már az Uránia előadásainak zavartalan menete biztosítva van.

— **Dániában és Norvégiában levő osztrák-magyar hadifoglyok postaküldeményei.** Panaszt merült fel, hogy a postahivatalok a Dániában és Norvégiában ápolás alatt álló osztrák-magyar hadifoglyok részére hozzátartozóik által feladni kívánt küldemények felvételénél különféle nehézségeket tapasztalnak. Minthogy e hadifoglyok többrendbeli szükségleti tárgyak, főként ruhaneműek hiányában szenvednek, utasítottak a hivatalok, hogy az ezeknek a hadifoglyoknak ezimére feladni kívánt csomagok felvétele körül járjanak a feladók kezére, szolgáljanak nekik készséggel utmutatással s a fennálló szabályok keretein belül könnyítsenek a netán felmerülő nehézségeken. Tájékoztatás céljából közöljük a feladókkal, hogy a Dániában levő osztrák-magyar hadifoglyok (ugy a tiszték, mint a legénység) tartózkodási helye: Lager „Hald bei Viborg (Jütland)”, a Norvégiában levők közül pedig a tiszték: „Boli Telemarken, Lifjeld Sanatorium”, a legénységé: „Eidsvold, Pension Hammerstad”. Megjegyzem, hogy lapoknak és könyveknek küldésére, illetve közvetítésére a hadügyminiszter ur a Hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatal (Budapest, IX., Üllői-ut 1. sz.) kérte fel.

— **A háborús lakbérrendeletek.** Összeállította: dr. Pongrácz Jenő. Második kiadásában jelent meg a fenti munka. A könyv elméleti fejtegetések helyett gyakorlati utmutatóul kíván szolgálni a lakbérleti bizottságok, bérlők és bérbeadók számára. Tartalmazza az egész országban érvényes és a bérleti szerződésekre vonatkozó összes miniszteri rendeleteket, felvilágosító magyarázatokkal kísérve. Ára 1 korona. Kiadja a Népszava könyvkereskedés és minden könyvkereskedésben kapható.

— **„Az élet” szépirodalmi képes heti folyóirat** (szerkeszti: Andor József) július 29-i száma a következő tartalommal jelent meg: Albion. Kopja. — Vaskanczellár — vasesásár. Anka János. — Pásztorének (Költemény.) Fábán Géza. — Tavasz hó. (Regény.) Pokorny Margit. — Anya. (Elbeszélés.) Kádár Lehel. — Akik az élettől félnek. (Regény.) Irta Henry Bordeaux; fordította: Kálmán György. — Kultúra. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. — A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I., Fehérvári-ut 15/c. Előfizetési ár félévre 10 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— **Az „Ország-Világ” 1917. évi 31-ik száma** a következő igen érdekes tartalommal jelent meg. Szöveg: Dr. Falk Zsigmond: Vendégjárás, L. Kiss Aladár: Benjamin (folytatás), Móra László: Három év után, K. Radnay Irén: Mária nővér, Csengey Gusztáv: Emlékezés a „Folyó lengyel”-re, Varga Borbála: Dal, Simonyi Ákos: Az első Radványné Ruttkay Emma: A lelkezet, Schmidt Mária: A művész, Szilánk: Számozott kofák stb. Allandó rovatok: Színház, Zene, Irodalom, Művészet, Sport, Lovasverseny stb. — Képek: Teve-karaván a pekingi tatár-városrészt kapujánál, Háborús uszóverseny, Libatetés, A budapesti állatkertből (11 kép), Kovácsy Sándor, Tóth János, Gróf Hadik János. Pallavicini György ögróf, lovag

Willering Dezső altábornagy, Sándor László dr. és Bercei Jenő dr. arcképe stb. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona. Egyes szám ára 50 fillér. — Kiadóhivatal: Budapest, V. kerület, Hold-utca 7. szám.

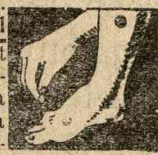
Szerkesztőségi üzenetek.

(Kéziratokat nem adunk vissza és névtelen levelekre nem válaszolunk.)

— **193. sz. előfizető.** Helyben. Jól sejtette, multkori számunk vezércikkét tényleg Dr. Mayer Ödön országgyűlési képviselő írta.

A tyukszem fáj,

a ki-tűnő RIA BALZSAM azonban már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyukszemet, nyomtalanul eltüntet mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A hála és köszönő-iratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jótállóval tégelyenként 1 korona 75 fillér. 3 tégely 4 kor. 50 fill., 6 tégely 7 kor. 50 fill. Láb, kéz és hónalj izzadásnál használja a kitűnő „ITA” hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy doboz ára 1 korna 75 fillér, 3 doboz 4 korona 50 fillér. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 12/v.

Gyulafehérvár határterületén több holdas

szántóföld és jól kezelt szőlőbirt.

megvételre kerestetik. Irásos ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Üzlethelyiség

— lehetőleg a főtéren — bérbevételekre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Nagy fényképes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve!

HARMONIKÁT

oda menjen venni, ahová mindenki megy:

WÄGNER

„HANGSZERKIRÁLY”-hoz.
Országgyűlési elismert elsőrendű magyar hangszerek és beszélőgépek áruhaza

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 15/v.

ÖVÁS!
Ügyeljen a Wäagner névre, mert könnyen tévedhet.

Gyakorló harmonika, erős, csak 10 K

Ugyanez nagyobb alakban, csak 15 „

Honvéd harmonika, finom, csak 20 „

Csendőrs harmonika 3 váltóval, csak 30 „

Páncél harmonika, duplafúvós 35 „

Hussár harmonika, sarkantyúkkal 40 „

Húzóharmonika kitűnő hang, 3 orgonaváltó 30 K

Kézi harmonika, duplafúvós, orgona 35 „

Orgonahangú harmonika, erős 40 „

Zenei húzóharmonika, acél 50 „

Bécsi négyszögletes harmonika, finom 60 „

Kétseres, háromsoros és kromatikus harmonikák 60 koronától 600 koronáig. Megrendelésnél előleg köldendő.

Megrendelésnél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

Meisner József

aranyműves, ékszerész és órászületében

■ Gyulafehérvárt, a Hunyadi-téren 17. sz. a. ■

nagy választékban kaphatók: drágaköves, fejcs vagy egyszerű férfi, női és gyermek aranygyűrűk, fejékek (diademok), arany és ezüst nyak- és óraláncok, broszok, nyakkendőzők, övek, karperecek, zsuzsuk, arany ing- és közelő gombok, arany-, ezüst-, tulanickel zsebórák, ébresztő- és falórák,

szalon asztali és ingaórák, asztali dísz tárgyak, ezüst levélnyomtatók, emléktárgyak, ridikülők, ezüst és aranyozott evőeszközök, ezüst csemegetálak, asztali ezüst tálcák, ezüst gyertyatartók, aranyozott ezüst szivar- és dohányszelenczék, ezüst gyufatartók, aranykeretes és más foglalatú szemüvegek stb. stb. a legszolidabb kivitelben és a legjutányosabb árszámítás mellett.

Javításokat úgy ékszeréken, mint órákon jótállás mellett vállal el. **Megvesz** a legmagasabb áron arany- vagy ezüst tárgyakat, nevezetesen: használt ékszereket, törött arany- és ezüstdarabokat, egész evőkészleteket stb. stb. **Becserél** csekély utánfizetés mellett órákat, gyűrűket, broszokat, medailonokat, közelőgombokat stb. stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel **MEISNER JÓZSEF órák és ékszerész** Gyulafehérvárt.

Foncière

Pesti Biztosító Intézet.

✦ Az intézet alapított 1864-ben. ✦

Készpénzben befizetett részvénytőke 4 000,000 korona.

Tartalékai és évi díjbevétele mintegy . . . 71.150,000 „

Az intézet összes biztosítéka tehát mintegy 75.150,000 korona.

A **Foncière** Pesti Biztosító Intézet **gyulafehérvári főügynöksége** elfogad a legelőnyösebb feltételek mellett: élet-, járadék-, kiházasítási, katonai szolgálat esetére való biztosítást, tűz, villámcsapás és robbanás által okozott károk elleni biztosítást, betöréses lopás elleni biztosítást, a törvényes szavatosság következtében beálló kötelezettségek elleni biztosítást; tűzkörüvegekben eshető töréskárok elleni biztosítást; az emberi testet érhető balesetek elleni biztosítást (utazási, élethossziglani, vasúti balesetbiztosítást; szállítmányozási (tengeri, szárazföldi és folyamszállítványozási) károk elleni biztosítást; jégverés okozta károk elleni biztosítást.

Olcsó díjak! Tisztán magyar intézet! Előnyös feltételek!

Főügynök: **Jakács Vilmos,**

a Had-Termény Részvénytársaság megbízottja.

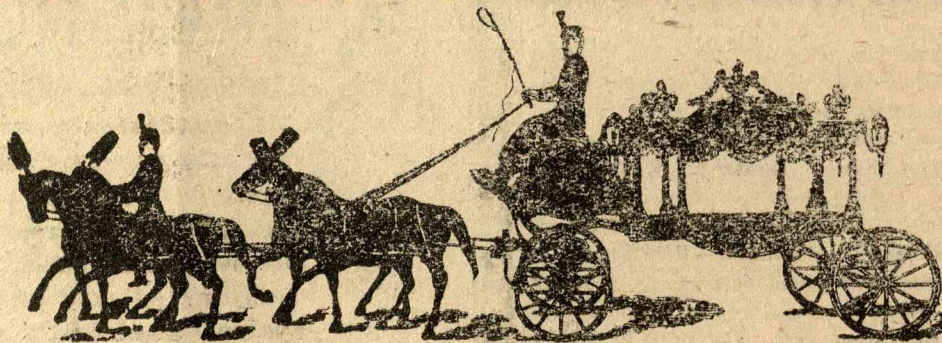
Láhni Károly

Baumann Arnold
≡ utóda ≡

njonnan berendezett butorgyára és raktára, valamint temetkezési intézete
Gyulafehérvárt Szent István-tér 11. sz. alatt.

Raktáron tart állandóan ebédlő, háló, szalon és uri (férfi) szoba berendezéseket, egyszerűtől kezdve a legmodernebb kivitelig. Szőnyeget, függönyöket, házilag készített festett butorokat. Elvállal kárpitos munkákat és díszítéseket jutányos árak mellett.

▲ Nagy képes árjegyzékkel kívánatra szolgálok. ▼

◀▶ **TEMETÉSEK** ▶◀

a legegyszerűbbtől

a legfényesebbig.

Mindenekben pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.